

се образовалъ твърде много. Знаялъ да говори турски, гръцки, френски и руски езикъ. Българите го почитали като образованъ и уменъ човѣкъ, та го избрали за училищенъ настоятель. Турцитѣ пъкъ го смятали за най-ученъ мѫжъ, особено, когато говорѣлъ френски и четѣлъ най-мѫжните турски книги. Затова го приели за сѫдия и съветникъ. Цанко Дюзтабановъ се носѣлъ гордо и смело. Той се обличалъ въ френски дрехи, на жилетката ималъ окаченъ златенъ часовникъ съ лъскавъ синджири. Това било голѣма смеълостъ предъ турцитѣ. Стѣжалъ здраво по пжтя, държалъ глава високо и турцитѣ ставали на крака, поздравлявали го съ голѣма почеть и го разпитвали, какви събития ставатъ по свѣта, понеже той четѣлъ всѣкакви вестници.

Така Цанко Дюзтабановъ билъ издигнатъ човѣкъ съ труда си и съ ума си, а не защото билъ чорбаджийски синъ.

Когато Екимъ Цанковъ и другарите му го поканили да стане войвода на възстаниците, той изпървень отказалъ. Но младите народни хора настояли:

— Ти, Цанко, си познать съ своя умъ и съ своето учение. Тебе те почитатъ всички. Турцитѣ те уважаватъ и когато чуятъ, че си станалъ войвода на българи юнаци, които се борятъ за свобода, ще кажатъ, че работата не е играчка и че българскиятъ народъ сериозно се е дигналъ за своя държава.

Дюзтабановъ склонилъ.

— До днесъ бѣхъ вашъ противникъ, но сега тръгвамъ съ васъ. Щомъ казвате, че всичко е готово, че попъ Харитонъ е достигналъ съ дружината си до дрѣновския манастиръ, азъ се отказвамъ отъ досегашното си мнение, прегръщамъ народното дѣло отъ все сърдце и ще дамъ живота си за него. Тогава всички напредъ!